

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové ve věci žalobce: **V. S.**, proti žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy**, se sídlem Kongresová 1666/2, Praha 4, v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- [1] Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal vydání rozsudku, kterým by soud konstatoval, že zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobci dne 14. 10. 2024 při podání žádosti o dočasnou ochranu byl vydán výjezdní příkaz, byl nezákonný. Zároveň požadoval, aby soud zakázal žalovanému pokračovat v porušování práv žalobce a přikázal mu, aby zrušil výjezdní příkaz a toto zrušení vyznačil do cestovního dokladu žalobce na štítku výjezdního příkazu.
- [2] Žalobce v podané žalobě namítal, že žalovaný vydal výjezdní příkaz v rozporu s ustanovením § 22 zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 221/2003 Sb.“), s čl. 29 Směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími

Shodu s prvopisem potvrzuje M. T, DiS.

(dále jen „směrnice č. 2001/55/ES“). Z žádného ustanovení právních předpisů [ustanovení § 50 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“); zákona č. 221/2003 Sb. a zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 65/2022 Sb.“)] dle žalobce nevyplývá nová povinnost žalovaného vydat žalobci výjezdní příkaz žalobci.

- [3] Žalobce dále namítal porušení práva na soukromý a rodinný život s tím, že postup žalovaného je nepřiměřený vzhledem k důvodu zamítnutí žádosti o dočasnou ochranu, neboť žalobci ukládá povinnost vycestovat z území ČR na U., kde probíhá válka. Tento postup žalovaného je tak dle žalobce v rozporu s principem *non-refoulement*, když žalobce nemá dočasnou ochranu ani dlouhodobé vízum v jiném členském státě EU a návrat na U. by mohl ohrozit jeho život. Navrácení by tak bylo v rozporu s čl. 2 až Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). V této souvislosti pak žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2023, č.j. 5 Azs 39/2023-24, a na stanovisko Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ze dne 20. 5. 2022, č.j. MV-92995-51/OAM-2022. Uzavřel, že splňuje všechny zákonné podmínky pro vydání dočasné ochrany z důvodu sloučení rodiny (s matkou s dočasnou ochranou) dle čl. 15 odst. 1 písm. b) směrnice č. 2001/55/ES a ustanovení § 52 zákona č. 221/2003 Sb.
- [4] Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě navrhoval její zamítnutí. Nejprve shrnul skutečnosti vyplývající ze spisového materiálu a konstatoval, že žalobce se dne 14. 10. 2024 nacházel na území ČR neoprávněně, v rozporu se základními povinnostmi vyplývajícími ze zákona o pobytu cizinců. Dále uvedl, že při vydání výjezdního příkazu podle ustanovení § 50 odst. 1 tohoto zákona policisté přihlédli k aktuální situaci na U., kdy v současné době existuje obecná překážka ve vycestování na U., a dále posoudili přiměřenost dopadů zahájení řízení o správním vyhoštění podle ustanovení § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. S ohledem na nemožnost vycestování na U. je dle žalovaného zřejmé, že řízení vedené podle ustanovení § 50a odst. 2 zákona o pobytu cizinců je neúčelné, a proto bylo ve věci žalobce rozhodnuto o vydání výjezdního příkazu. Dále žalovaný podotkl, že výjezdní příkaz byl platný do 16. 10. 2024; jeho platnost tedy již zanikla, tudíž je neúčelné jeho zrušení. Výjezdní příkaz uložený žalobci sloužil k jeho vycestování a prokázání oprávnění setrvání žalobce na území. O tom pak svědčí i skutečnost, že žalobce si dne 15. 10. 2024 požádal Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky o vízum nad 90 dnů ve formě strpění dle ustanovení § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců.
- [5] Žalobce podal k vyjádření žalovaného repliku, ve které uvedl, že se na něj jako na žadatele o dočasnou ochranu vztahuje čl. 2 odst. 1 písm. c) a odst. 4 písm. e) prováděcího rozhodnutí Rady (EU) č. 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana, čl. 15 odst. 1 písm. b) a odst. 6 směrnice č. 2001/55/ES, ustanovení § 52 zákona č. 221/2003 Sb. a ustanovení § 3 odst. 1 a 2 zákona č. 65/2022 Sb. Uvedl, že má na území ČR legální pobytový status žadatele o poskytnutí dočasné ochrany a zároveň status žadatele o strpění pobytu na území. I proto je tedy dle žalobce vydání výjezdního příkazu v rozporu s ustanovením § 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců, když žalobce nespadá do žádné kategorie (situace) předvídané ustanovením § 50 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Žalobce dále odkázal na judikaturu ve věcech působnosti

zákona o pobytu cizinců a nevyhoštění cizinců z důvodu práva ČR, práva EU a mezinárodního práva.

- [6] K nezákonnosti výjezdního příkazu z důvodu porušení zásady *non-refoulement* žalobce odkázal na čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, na čl. 19 Listiny základních práv EU a na čl. 5, čl. 6 odst. 4 a 5, čl. 9, čl. 12, čl. 13 a čl. 14 odst. 1 písm. a) a d) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, se kterými je rovněž vydání výjezdního příkazu v rozporu. Výjezdní příkaz je pak dle žalobce v rozporu i s mezinárodním právem, a to čl. 2 a čl. 3 Úmluvy. Následně odkázal na několik rozsudků Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) ohledně zásady *non-refoulement* jakožto překážky pro vyhoštění.
- [7] Ze správního a soudního spisu soud zjistil následující, pro věc podstatné skutečnosti:
- [8] Žalobce je občanem U. Dne 14. 10. 2024 podal žádost o dočasnou ochranu, kterou Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky vyhodnotilo jako nepřijatelnou podle ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 65/2022 Sb. Žalobce podal proti tomuto postupu Ministerstva vnitra žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, která byla vedena u zdejšího soudu pod sp.zn. 5A 102/2024. Téhož dne se žalobce dostavil na Krajské asistenční centrum pro pomoc Ukrajině Praha, kde ke kontrole předložil svůj cestovní doklad U. č. X s otištěným vstupním razítkem ze dne 19. 6. 2023 a dále vylepeným vízovým štítkem typu D POL č. X s platností od 7. 11. 2019 do 22. 9. 2020. Následně byla žalobci policisty odboru cizinecké policie udělena bloková pokuta za přestupek podle ustanovení § 156 odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců. Rovněž mu byl podle ustanovení § 50 odst. 1 téhož zákona vydán výjezdní příkaz č. GA 0323116 s platností od 14. 10. 2024 do 16. 10. 2024. Z úředního záznamu č.j. KRPA-323737-2/PŘ-2024-000026-VKACPU, vyplývá, že při vydání výjezdního příkazu policisté přihlédli k aktuální situaci na U., kde nadále pokračuje ozbrojený konflikt, a vycestování občanů U. tak není možné. Policisté dospěli k závěru, že vydání rozhodnutí o správním vyhoštění by bylo zjevně nepřiměřené, neúčelné a v rozporu se základními zásadami správního řízení. Dne 15. 10. 2024 pak žalobce podal žádost o vízum nad 90 dnů ve formě strpění podle ustanovení § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců.
- [9] Podle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. může soud rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhl nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen.
- [10] Žalovaný s projednáním věci bez jednání souhlasil, žalobce se ve stanovené lhůtě nevyjádřil. Soud tedy postupoval podle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. a rozhodl o věci samé bez jednání.
- [11] Soud posoudil věc následovně:
- [12] Podle ustanovení § 82 s.ř.s. se každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
- [13] Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 17. 3. 2005, č.j. 2 Aps 1/2005-65) je pro poskytnutí ochrany podle ustanovení § 82 s. ř. s. nezbytné kumulativní splnění pěti podmínek: „žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých

právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením ("zásahem" v širším smyslu) správního orgánu, který není rozhodnutím (4. podmínka) a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka)"; není-li byt jediná z těchto podmínek naplněna, nelze ochranu poskytnout. Podmínka č. 6, spočívající v trvání zásahu či jeho důsledků anebo v hrozbě jeho opakování, byla s účinností od 1. 1. 2012 novelou soudního řádu správního provedeného zákonem č. 303/2011 Sb. zrušena. Judikatura vztahující se ke zbývajícím podmínkám je však i nadále použitelná.

- [14] Pojmy „zásah, pokyn, donucení“ soudní řád správní nedefinuje a obecně je nedefinuje ani žádný jiný právní předpis. Soudní řád správní pro všechny tři pojmy zakládá legislativní zkratku „zásah“. Za zásah lze považovat úkony orgánu státní správy v rámci výkonu veřejné moci, které bezprostředně přímo zasahují do právních poměrů osob, vůči nimž je úkon směřován. Samotný zásah bývá zpravidla neformální v tom smyslu, že mu nepředchází žádná formální procedura, jde zpravidla o faktický úkon, kterým je zasaženo do právních poměrů osoby, přitom musí jít o takový úkon, který není rozhodnutím (tj. rozhodnutím ve smyslu legislativní zkratky uvedené v ustanovení § 65 odst. 1 s.ř.s.). Většinou půjde o aktivní úkony správních orgánů, nelze však vyloučit, že za zásah lze považovat i pasivitu správních orgánů (tedy nečinnost), aby však šlo o zásah podle ustanovení § 82 s.ř.s. musí se pasivita (nečinnost) tohoto orgánu vztahovat rovněž k takovým úkonům, které nejsou rozhodnutím.
- [15] Žalobce spatřoval nezákonný zásah žalovaného v tom, že mu byl dne 14. 10. 2024 při podání žádosti o dočasnou ochranu vydán výjezdní příkaz č. GA 0323116 s platností od 14. 10. 2024 do 16. 10. 2024.
- [16] Podle ustanovení § 50 odst. zákona o pobytu cizinců: *„Výjezdní příkaz je doklad, který vydá z moci úřední*
a) policie po zrušení krátkodobého víza nebo po ukončení přechodného pobytu na území, při vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území nebo rozhodnutí, kterým byla stanovena nová doba k vycestování, nebo při správním vyhoštění, nebo
b) ministerstvo po zrušení nebo uplynutí platnosti dlouhodobého víza, po nepřiznání postavení osoby bez státní příslušnosti, po zamítnutí žádosti o povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu, pokud uplynula platnost víza, po zrušení nebo zániku platnosti povolení k dlouhodobému pobytu nebo povolení k trvalému pobytu, po zrušení přechodného pobytu občana Evropské unie, po ukončení přechodného pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie nebo po ukončení poskytování ochrany na území podle zvláštního právního předpisu.“
- [17] Podle ustanovení § 50 odst. 3 téhož zákona: *„Výjezdním příkazem cizinec prokazuje oprávnění setrvat na území pouze pro účely vycestování z území; v době jeho platnosti není cizinec při setrvání na území oprávněn podat žádost o udělení dlouhodobého víza nebo povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu, s výjimkou žádosti podané podle § 33 odst. 1 a § 42e. Platnost výjezdního příkazu zaniká vycestováním cizince z území.“*
- [18] Podle ustanovení § 33 odst. 1 písm. a) téhož zákona: *„Ministerstvo udělí vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území cizinci, kterému ve vycestování z území brání překážka na jeho vůli nezávislá nebo jsou-li splněny podmínky podle § 179 odst. 5.“*
- [19] Podle ustanovení § 5 odst. 5 věta první zákona č. 65/2022 Sb.: *„Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky vydá žadateli o udělení dočasné ochrany, nelze-li udělit dočasnou ochranu na místě, osvědčení o podání žádosti o udělení dočasné ochrany.“*

- [20] Podle ustanovení § 22 zákona č. 221/2003 Sb.: „Žadatel o poskytnutí dočasné ochrany je oprávněn setrvat na území po dobu řízení o udělení oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany. Právo setrvat na území nezakládá nárok na povolení k pobytu podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky.“
- [21] Podle ustanovení § 47 téhož zákona: „Při vycestování cizince se postupuje podle zvláštního právního předpisu.“ Tímto zvláštním právním předpisem je dle poznámky pod čarou zákon o pobytu cizinců.
- [22] V ustanovení § 50 odst. 3 zákona o pobytu cizinců zákonodárce jasně vymezil prostor, v němž se cizinec po vydání výjezdního příkazu nachází, a tím je oprávnění setrvat na území pouze za účelem samotného vycestování. Zároveň zákonodárce jasně vymezil, že cizinec v této situaci není oprávněn podat žádost o udělení dlouhodobého víza či povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu se dvěma výjimkami. Těmi jsou jednak podání žádosti o vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území dle ustanovení § 33 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, jednak podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ochrany na území dle ustanovení § 42e téhož zákona.
- [23] Z důvodové zprávy k zákonu č. 173/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, vyplývá, že „výjezdní příkaz bude nově dokladem, který bude cizince opravňovat pouze k tzv. setrvání na území (inspirace zákonem o azylu) a pouze pro účely vycestování z území (§ 50) – nebude tak možné z výjezdního příkazu činit jiné úkony, které nesouvisí s vycestováním. Vydání výjezdního příkazu a jeho koncepce tak nově plně respektuje, že došlo k ukončení pobytu cizince na území.“ S účinností od 1. 7. 2023 tedy došlo ke změně ustanovení § 17 zákona o pobytu cizinců v tom smyslu, že výjezdní příkaz již není uveden mezi tituly, které opravňují cizince k legálnímu přechodnému pobytu na území České republiky [do 30. 6. 2023 byl výjezdní příkaz uveden pod písm. d)]. Je tak zřejmá vůle zákonodárce, aby tento doklad nesloužil již k (přechodnému) pobytu na území, ale pouze ke svému účelu, tj. k vycestování z území.
- [24] V rozsudku ze dne 15. 12. 2005, č.j. 3 Azs 16/2005-34, Nejvyšší správní soud vyslovil tuto právní větu: „Výjezdní příkaz udělený policií podle ustanovení § 50 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, není úkonem správního orgánu zakládajícím, měnícím, rušícím nebo závazně určujícím práva nebo povinnosti (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), a jde tak o úkon vyloučený ze soudního přezkumu podle § 70 písm. a) s. ř. s.“
- [25] V odůvodnění tohoto rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl, že „z dikce tohoto ustanovení (pozn. soudu: § 50 odst. 1 zákona o pobytu cizinců) vyplývá, že udělení výjezdního příkazu je nutno chápat jako zákonodárcem předvídaný logický důsledek vydání jednoho z tímto ustanovením taxativně vyjmenovaných rozhodnutí. Příslušnému orgánu je přitom udělení výjezdního příkazu uloženo jako povinnost vždy, dojde-li k této zákonem předvídané skutečnosti. Z uvedeného pak vyplývá, že policii, resp. ministerstvu zahraničních věcí se zde neukládá rozhodnout, zda výjezdní příkaz udělí, či nikoli, jinými slovy neukládá se mu posoudit, zda jsou v tom kterém případě dány podmínky pro jeho udělení, či nikoli, a podle toho rozhodnout, nýbrž ukládá se mu tento příkaz udělit vždy, když nastane zákonem předvídaná skutečnost. Nejenže tedy právní norma nepředepisuje pro výjezdní příkaz formální náležitosti rozhodnutí tak, jak bývají pravidelně procesními předpisy vyžadovány (výrok, odůvodnění, poučení o řádných

opravných prostředcích; viz znění odst. 7 § 50 citovaného zákona: „Výjezdní příkaz má tvar štítku, který policie nebo Ministerstvo zahraničních věcí vyznačí do cestovního dokladu...“), ale zcela zjevně nepředpokládá ani samotný proces aplikace práva, tedy zjištění skutkového stavu věci, výběr adekvátní právní normy, posouzení, zda lze daný skutkový stav této normě podřadit, ani samotnou aplikaci této normy. (...) Má-li pak Nejvyšší správní soud tento doklad klasifikovat, pak výjezdnímu příkazu přiznává spíše charakter administrativního opatření směřujícího k faktické realizaci právních účinků dříve vydaného rozhodnutí.“

- [26] V rozsudku ze dne 31. 1. 2018, č.j. 2 Azs 288/2017-22, Nejvyšší správní soud formuloval následující právní věty: „*I. Příslušný orgán je ve všech případech, na něž dopadá § 50 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, povinen z vlastní iniciativy vydat výjezdní příkaz. II. Výjezdní příkaz je časově a věcně (účelem) omezené oprávnění k pobytu cizince na území České republiky. Jeho smyslem a účelem je dát cizinci, který má opustit Českou republiku, krátký, avšak přiměřený časový prostor k uspořádání si svých záležitostí a k vycestování z území (§ 50 odst. 3 a 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky).*“
- [27] V daném případě je dle názoru soudu nepochybné, že ve skutečnosti, kdy je cizinec nucen k opuštění České republiky, je nutno spatřovat zásah do jeho práv. Omezení autonomie konkrétního subjektu v možnosti rozhodování o místě jeho pobytu tím, že mu je uložena povinnost určité teritorium opustit, je zásahem do práv tohoto subjektu. V řízení o ochraně před nezákonným zásahem je však nutné, kromě samotné skutečnosti, zda došlo ze strany správních orgánů k zásahu do práv subjektu, zkoumat i skutečnost, zda byl tento zásah nezákonný, nebo zda byl proveden v souladu se zákonnou úpravou.
- [28] Z obsahu správního spisu vyplývá, že v době vydání výjezdního příkazu, tj. dne 14. 10. 2024, žalobce nedisponoval žádným platným vízem ani žádným jiným povolením k pobytu a na území České republiky se tak nacházel bez řádného oprávnění k pobytu. Ostatně ani žalobce netvrdí, že by tomu bylo jinak, když jeho žádost o udělení dočasné ochrany byla neúspěšná.
- [29] V daném případě, jak již bylo uvedeno shora, samotný zákon výslovně v ustanovení § 50 zákona o pobytu cizinců příslušnému orgánu (v tomto případě policii) ukládá tento výjezdní příkaz udělit vždy, když nastane zákonem předvídaná skutečnost. A ta v daném případě nastala, neboť se žalobce v důsledku vyhodnocení jeho žádosti o dočasnou ochranu jako nepřijatelné nacházel na území České republiky bez řádného oprávnění k pobytu.
- [30] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2023, č.j. 5 Azs 39/2023-24, na který odkazoval v podané žalobě žalobce, sice vyplývá, že „*žádost o nové posouzení důvodů neudělení víza podle § 180e zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, kterou cizinec podal poté, co byl informován o důvodech neudělení dočasné ochrany s odkazem na § 56 odst. 1 písm. j) téhož zákona ve spojení s § 4 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, je řádným opravným prostředkem ve smyslu § 5 a § 68 písm. a) s. ř. s., který je třeba vyčerpat před podáním žaloby ve správním soudnictví. Po dobu řízení o tomto opravném prostředku je cizinec, kterému nebyla udělena dočasná ochrana, oprávněn setrvat na území České republiky v souladu s § 22 zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, jehož použití zákon č. 65/2022 Sb. nevylučuje [viz § 4 odst. 2 písm. a) a contrario].“* V daném případě však žalobce žádost o nové posouzení důvodů o neudělení víza dle ustanovení § 180e zákona o pobytu cizinců nepodal, a to čistě z logiky věci, neboť v jeho případě nebyla jeho žádost o dočasnou ochranu (prozatím) vůbec meritorně posuzována (v odkazovaném případě naopak byla

žádost meritorně posouzena s tím, že stěžovatelce nebyla dočasná ochrana udělena, a to s poukazem na ustanovení § 4 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb. ve spojení s ustanovením § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců), a nemohlo mu tak svědčit oprávnění k setrvání na území dle ustanovení § 22 zákona č. 221/2003 Sb., které je dle soudu nepochybně překážkou pro vydání výjezdního příkazu dle ustanovení § 50 zákona o pobytu cizinců.

- [31] Stejně tak žalobci nesvědčilo toto oprávnění dle ustanovení § 22 zákona č. 221/2003 Sb. z důvodu podání samotné žádosti o dočasnou ochranu, neboť tato byla vyhodnocena jako nepřijatelná a žalobci tak nebylo na základě jeho žádosti vydáno např. osvědčení o podání žádosti o udělení dočasné ochrany, jak činí Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky v jiných případech (srov. např. věc vedenou u zdejšího soudu pod sp.zn. 9A 83/2024).
- [32] Na tomto místě soud pro přehled věci uvádí, že si je vědom toho, že žalobce byl úspěšný se svou žalobou na ochranu před nezákonným zásahem spočívajícím ve vrácení jeho žádosti o dočasnou ochranu ze dne 14. 10. 2024 pro nepřijatelnost z důvodu podle ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 65/2022 Sb., neboť dle ministerstva žalobce nebyl osobou uvedenou v ustanovení § 3 tohoto zákona. Rozsudkem zdejšího soudu ze dne 13. 1. 2025, č.j. 5A 102/2024-27, bylo ve výroku I. rozhodnuto o tom, že tento zásah byl nezákonný, a ve výroku II. bylo ministerstvu zakázáno pokračovat v porušování žalobcových práv a bylo mu přikázáno, aby obnovil stav před vrácením žalobcovy žádosti o dočasnou ochranu ze dne 14. 10. 2024, zaevidovanou pod č.j. OAM-0404459/DO-2024. Zdejší soud totiž dospěl k závěru, že *„žalobce v projednávané věci podle obsahu žádosti žádal o poskytnutí dočasné ochrany podle § 52 zákona o dočasné ochraně.“* Dle zdejšího soudu tak *„bylo povinností žalovaného posoudit tuto žádost ve správním řízení, jež bylo zahájeno podáním žádosti dne 14. 10. 2024, a následně o ní rozhodnout. Vrácení žádosti jako nepřijatelné podle § 5 odst. 2 věta první Lex Ukrajina totiž na případy nesplnění zákonných podmínek pro udělení oprávnění pobytu za účelem dočasné ochrany rodinnému příslušníku cizince, resp. osobě blízké, podle § 52 zákona o dočasné ochraně nedopadá.“*
- [33] Jakkoliv důvodem pro vydání výjezdního příkazu žalobci byla skutečnost, že tento nesplňuje podmínky k udělení dočasné ochrany na území České republiky dle zákona č. 65/2022 Sb. (srov. úřední záznam ze dne 14. 10. 2024, č.j. KRPA-323737-2/PŘ-2024-000026-VKACPU), tj. jinými slovy, že nedisponuje na území České republiky žádným oprávněním k pobytu, avšak toto posouzení žalobcovy žádosti o dočasnou ochranu ze strany ministerstva bylo následně shledáno zdejším soudem v rozporu se zákonem, tak tyto okolnosti nemění nic na tom, že v době vydání výjezdního příkazu, jakožto pouhého administrativního opatření, dne 14. 10. 2024 žalobce nedisponoval na území České republiky žádným oprávněním k pobytu. V rozhodné době tedy byly dány důvody pro vydání výjezdního příkazu žalobci. Soud zároveň tento závěr vyslovil za situace, že v době vydání tohoto rozsudku již uplynula platnost předmětného výjezdního příkazu, neboť ta byla stanovena pouze na období od 14. 10. 2024 do 16. 10. 2024. Platnost výjezdního příkazu tedy již zanikla; případný „zrušující“ výrok soudu, resp. deklarace nezákonnosti tvrzeného zásahu, by tak byl čistě akademickým.
- [34] V rozsudku ze dne 29. 4. 2014, č.j. 6 Azs 21/2014-32, Nejvyšší správní soud dále uvedl, že ustanovení § 50 odst. 1 zákona o pobytu cizinců *„příslušným orgánům neposkytuje prostor k úvahám o vlivu daného opatření na rodinný a soukromý život cizince. Výjezdní příkaz je udělován jako důsledek skutečností spočívajících zpravidla v uplynutí platnosti ‚řádného‘ pobytového titulu na území České republiky, resp. ukončení či neprodloužení jeho*

trvání. (...) Zohlednění soukromého či rodinného života cizince následně zákon o pobytu cizinců přikazuje též ve fázi, kdy již cizinec na území České republiky nedisponuje žádným pobytovým oprávněním a má být z tohoto důvodu z území České republiky rozhodnutím nuceně vyhoštěn a jeho vstup na území členských států Evropské unie po určitou dobu zakázán (srov. § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců). Výjezdní příkaz naopak jako doklad, resp. administrativní opatření cizince naopak opravňuje k přechodnému pobytu na území, avšak jen po krátkou dobu, která je nezbytná k provedení neodkladných úkonů a k vycestování z území.“ Z povahy věci tedy v daném případě není prostor pro úvahu ohledně možného vlivu na soukromý a rodinný život žalobce, tj. v daném případě se žalovaný rodinnou situací žalobce (na území pobývá jeho matka) správně nezabýval.

- [35] K odkazu žalobce na princip *non-refoulement* a s ním související judikaturu soud uvádí, že si je tohoto důležitého právního principu vědom a plně jej respektuje, nicméně tento nachází své uplatnění zejména v případě rozhodnutí o správním vyhoštění, popř. při jiném rozhodnutí, jímž je ukončován (neprodlužován či zamítán) pobyt cizince na území při současném stanovení povinnosti k vycestování z území, kdy je povinností správních orgánů zabývat se mimo jiné i tím, zda je nucený návrat cizince do země původu vůbec možný a přiměřený. V případě administrativního úkonu, za který je třeba považovat výjezdní příkaz dle ustanovení § 50 zákona o pobytu cizinců, není pro posuzování možné aplikace tohoto principu prostor.
- [36] Na tomto závěru nemění soud ani skutečnost, že v nyní projednávaném případě z úředního záznamu vyplývá, že správní orgán dospěl k závěru, že „s přihlédnutím k aktuální situaci na U., kdy nadále pokračuje ozbrojený konflikt vyvolaný invazí vojsk Ruské federace a vycestování občanů U. tak není možné.“ Pro daný případ tak shledal správní orgán, že „vydání rozhodnutí o správním vyhoštění by bylo zjevně nepřiměřené, neúčelné a v rozporu se základními zásadami správního řízení.“ Správní orgán se tak, byť stručně a dle soudu nad rámec svých zákonných povinností při vydávání výjezdního příkazu, otázkou možného vycestování žalobce do země původu zabýval.
- [37] K otázce možného zásahu do práv žalobce spočívající ve vydání předmětného výjezdního příkazu pak soud jen pro dokreslení situace uvádí, že žalobce v daném případě výjezdní příkaz „konzumoval“ tím, že v souladu se zákonnou výjimkou dle ustanovení § 50 odst. 3 zákona o pobytu cizinců podal dne 15. 10. 2024 (tj. v době platnosti výjezdního příkazu) žádost o vydání víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území dle ustanovení § 33 odst. 1 písm. a) téhož zákona, kdy po dobu řízení o této žádosti je jeho pobyt ze strany žalovaného považován za trpěný, a zároveň má žalobce možnost se v rámci pobytové kontroly prokazovat potvrzením o podání této žádosti. Nadto, jak bylo uvedeno výše, současně s řízením dle ustanovení § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců nyní probíhá i řízení o žádosti žalobce o dočasnou ochranu.
- [38] Soud tedy dospěl k závěru, že žalovaný v případě vydání výjezdního příkazu žalobci postupoval zcela v souladu se zněním zákona, a proto předmětný zásah do práv žalobce za nezákonný označit nelze.
- [39] Ze všech shora uvedených důvodů proto soud neshledal žalobu důvodnou a podle ustanovení § 87 odst. 3 s.ř.s. žalobu zamítl.

[40] Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné náklady v řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 31. března 2025

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu